

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Infrastruktury

KIN.410.003.05.2015
P/15/033

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/033 - Zarządzanie obiektami mostowymi i przepustami przez administrację drogową
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Infrastruktury
Kontroler	Ryszard Ostaszewski, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr 94435 z dnia 8 maja 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna ul. Warszawska 32, 05-520 Konstancin-Jeziorna (dalej także: Urząd)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Kazimierz Jańczuk, Burmistrz Gminy Konstancin-Jeziorna od dnia 6 grudnia 2010 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ zarządzanie obiektami mostowymi i przepustami w objętych kontrolą latach 2014-2015 (I kwartał) przez skontrolowaną jednostkę.

Uzasadnienie oceny ogólnej

O wydaniu powyższej oceny zdecydowały obniżone (pozytywne mimo stwierdzonych nieprawidłowości) oceny obszaru wykonywania działań planistycznych w zakresie rozwoju oraz finansowania budowy, przebudowy, remontu oraz utrzymania i ochrony drogowych obiektów mostowych i przepustów, a także obszaru utrzymania w należyтым stanie technicznym obiektów mostowych, przepustów oraz urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń towarzyszących tym obiektom oraz negatywne oceny obszarów wykonywania zadań w zakresie prowadzenia wymaganej przepisami ewidencji kontrolowanych obiektów inżynierskich i sporządzania informacji ich dotyczących oraz działań prewencyjnych w zakresie przeprowadzania okresowych kontroli obiektów mostowych i przepustów.

Stwierdzone w ww. obszarach nieprawidłowości polegały na:

- nierzetelnym prowadzeniu przez Urząd ewidencji przepustów drogowych zlokalizowanych w ciągach dróg gminnych oraz nienadaniu im numerów ewidencyjnych (w trakcie kontroli NIK stwierdzono, że liczba przepustów ujęta w dokumentach ewidencyjnych² była zaniżona, co powodowało, że Urząd nie posiadał pełnego rozeznania o tego rodzaju obiektach inżynierskich);
- nieprzeprowadzeniu kontroli okresowych rocznych mostów zarządzanych przez Burmistrza na drogach wewnętrznych, co stanowiło naruszenie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane³;
- niewyodrębnieniu w ewidencji księgowej jako środki trwałe obiektów mostowych zarządzanych przez Urząd;

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Ewidencja prowadzona na podstawie § 9 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom obejmuje m.in. dokumenty ewidencyjne takie jak wykaz przepustów - Dz.U. Nr 67, poz. 582, dalej: rozporządzenie w sprawie sposobu numeracji i ewidencji.

³ Dz.U. z 2013 r. poz. 1409 ze zm., dalej: ustawa Prawo budowlane.

- nieopracowaniu w latach 2010-2015 (I kwartał) projektów planu rozwoju sieci drogowej oraz planu finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich. Brak tych dwóch dokumentów planistycznych pozbawiał Urząd możliwości systemowego i kompleksowego określania kierunków rozwoju i utrzymania sieci drogowej oraz drogowych obiektów inżynierskich.

Urząd prawidłowo prowadził ewidencję obiektów mostowych, ujęty w ewidencji most w ciągu drogi gminnej był poddawany okresowym kontrolom (rocznym i pięcioletnim), stosownie do przepisów określonych w ustawie Prawo budowlane. Wynikające z kontroli zalecenia były realizowane przez zarządcę, co powodowało, że obiekt zapewniał bezpieczeństwo konstrukcji i ruchu publicznego.

W trakcie prowadzonej kontroli NIK Urząd podjął działania na rzecz usunięcia stwierdzonych stanów nieprawidłowych. Zinventaryzowano przepusty pod drogami gminnymi, zadeklarowano prowadzenie ewidencji przepustów oraz nadanie im jednolitych numerów ewidencyjnych i przeprowadzania wszystkich wymaganych przepisami kontroli okresowych obiektów inżynierskich. Ponadto, Burmistrz zobowiązał się do opracowania projektów planu rozwoju sieci drogowej oraz projektu planu finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wykonywanie działań planistycznych w zakresie rozwoju oraz finansowania budowy, przebudowy, remontu oraz utrzymania i ochrony drogowych obiektów mostowych i przepustów

1.1. Plan rozwoju sieci dróg

Opis stanu faktycznego

W Urzędzie przygotowany został dokument pn. „Ocena stanu aktualnego oraz koncepcja budowy i remontu dróg gminnych do 2015 r.” Opracowanie to zostało przedstawione i zaakceptowane na sesji Rady Miejskiej Konstancin-Jeziorna w dniu 10 lipca 2009 r.

(dowód: akta kontroli str. 129-143)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W latach 2014-2015 (I kwartał) zarządca drogi nie opracował projektu „Planu rozwoju sieci drogowej” dla dróg gminnych, stosownie do postanowień art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych⁴.

W celu wypełnienia obowiązków wynikających z art. 20 pkt 1 ww. ustawy, Burmistrz zadeklarował opracowanie „Planu rozwoju sieci drogowej”.

(dowód: akta kontroli str. 129-143, 176)

1.2. Plan finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony drogowych obiektów inżynierskich

Opis stanu faktycznego

Finansowanie zadań inwestycyjnych odbywało się na podstawie corocznych uchwał budżetowych Rady Miejskiej, gdzie była określona wysokość środków finansowych zaplanowana na inwestycje drogowe.

(dowód: akta kontroli str. 126, 129)

⁴ Dz.U. z 2015 r. poz. 460, dalej: ustawa o drogach publicznych.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Zarządca drogi nie opracował projektu planu finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich stosownie do art. 20 pkt 2 ustawy o drogach publicznych.

Burmistrz zadeklarował opracowanie ww. projektu planu.

(dowód: akta kontroli str. 126, 129)

1.3. Realizacja finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony drogowych obiektów inżynierskich

Opis stanu
faktycznego

Potrzeby remontowe i nakłady na utrzymanie obiektów mostowych były określane w oparciu o ustalenia i zalecenia wynikające z protokołów kontroli okresowych. W latach 2014-2015 (I kwartał) wydatkowano 30 750 zł na wykonanie dokumentacji projektowej remontu obiektu mostowego na drodze gminnej w Borku. Opracowana dokumentacja została odebrana w lipcu 2014 r. i będzie wykorzystana do uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę.

Ponadto, w latach 2013-2014 wydatkowano środki finansowe w wysokości 1,8 tys. zł na wykonanie kontroli okresowych obiektu mostowego w Borku.

Poniesiono również wydatki na czyszczenie przepustów na drogach gminnych ze środków przeznaczonych na utrzymanie kanalizacji deszczowej: w 2013 r. w kwocie 8,0 tys. i w 2014 r. w kwocie 1,6 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 126, 190)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 4 ustawy o drogach publicznych burmistrz jest zarządcą dróg gminnych, do którego obowiązków należy m.in. opracowanie projektu planu rozwoju sieci drogowej oraz projektu planu finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich. NIK zwraca uwagę, że brak tych dwóch dokumentów planistycznych pozbawiał Urząd możliwości systemowego i kompleksowego określania kierunków rozwoju i utrzymania sieci drogowej oraz drogowych obiektów inżynierskich.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Wykonywanie zadań w zakresie prowadzenia wymaganej przepisami ewidencji kontrolowanych obiektów inżynierskich i sporządzania informacji ich dotyczących

2.1. Ewidencja obiektów mostowych i przepustów

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z art. 10 ust. 11 ustawy o drogach publicznych, do zarządcy drogi należy prowadzenie ewidencji dróg, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów. W Wydziale Dróg Gminnych prowadzono ewidencję dróg gminnych, gdzie w wykazie pn. „Zestawienie dróg – Gmina Konstancin-Jeziorna” ujmowany był numer drogi gminnej, jej nazwa, długość odcinka miejskiego i gminnego oraz długość całkowita w metrach. Dla dróg gminnych były prowadzone „Książki drogi”, gdzie w tabeli 8 – „Szczegółowe dane techniczne charakteryzujące odcinek drogi – parametry techniczne”, ujmowane były obiekty inżynierskie, przepusty oraz most.

(dowód: akta kontroli str. 296-301, 323-378, 388-453)

Urząd założył „Wykaz obiektów mostowych”, w którym wyszczególniono most nad kanałem rzeki Jeziorki o długości 12,6 m., zlokalizowany w ciągu drogi gminnej nr 281309 W, w miejscowości Borek.

(dowód: akta kontroli str. 195-198)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Urząd nierzetelnie prowadził ewidencję przepustów znajdujących się w ciągu dróg gminnych w formie wykazu, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia w sprawie sposobu numeracji i ewidencji. W wykazie nie ujmowano numeru ewidencyjnego przepustu, km drogi, miejscowości, światła poziomego i pionowego, liczby otworów i długości po osi obiektu. Wg stanu na 20 maja 2015 r. w wykazie wyszczególnionych było 12 przepustów, podczas gdy w ciągu dróg gminnych wbudowanych było 18 przepustów. Stwierdzono także braki w wykazie przepustów znajdujących się pod drogami wewnętrznymi, których zarządcą był Burmistrz. Wg stanu na 20 maja 2015 r. wyszczególnione były dwa przepusty, a faktycznie Burmistrz zarządzał na terenie Parku Zdrojowego dziewięcioma przepustami oraz trzema obiektami mostowymi. Burmistrz zobowiązał się do prawidłowego prowadzenia ewidencji przepustów.
(dowód: akta kontroli str. 177, 182-183, 283)

2. Księgi rachunkowe w zakresie ewidencji środków trwałych dla obiektów mostowych prowadzono z naruszeniem przepisów art. 4 i art. 17 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵. W księgach rachunkowych i ewidencji środków trwałych Urzędu nie wyodrębniono żadnego obiektu mostowego stanowiącego majątek Miasta i Gminy. Wartości środków trwałych dla mostu w miejscowości Borek oraz trzech obiektów mostowych znajdujących się na terenie Parku Zdrojowego nie zostały wyodrębnione w ewidencji środków trwałych Urzędu. Zgodnie z art. 17 ustawy z o rachunkowości, konta ksiąg pomocniczych prowadzi się w szczególności dla środków trwałych oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych. Kierownik Wydziału Dróg Gminnych zadeklarował, że przyszłe nakłady poniesione na planowany remont mostu w miejscowości Borek zostaną uwzględnione w ewidencji środków trwałych. Natomiast dla trzech obiektów mostowych znajdujących się na terenie Parku Zdrojowego dokonane zostaną korekty w ewidencji księgowej tak, aby obiekty te stanowiły wyodrębnione środki trwałe.

(dowód: akta kontroli str. 258, 289-290)

2.2. Ochrona obiektów mostowych przed ruchem pojazdów nienormatywnych

Opis stanu
faktycznego

W latach 2014-2015 (I kwartał) do Urzędu nie wpływały powiadomienia o zamiarze dokonania przejazdu pojazdów nienormatywnych przez obiekt mostowy zlokalizowany w miejscowości Borek.

(dowód: akta kontroli str. 385)

2.3. Jednolite numery inwentarzowe obiektów mostowych i przepustów

Opis stanu
faktycznego

Obiektowi mostowemu znajdującemu się w miejscowości Borek został nadany jednolity numer inwentarzowy 31000472.

(dowód: akta kontroli str. 198)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

Dla 18 przepustów zlokalizowanych w ciągach dróg gminnych nie zostały nadane numery ewidencyjne. Stanowiło to naruszenie przepisów § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sposobu numeracji i ewidencji.

Burmistrz zobowiązał się do nadania numerów ewidencyjnych dla przepustów do końca czerwca 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 147)

2.4. Sporządzanie informacji o sieci dróg publicznych

Opis stanu
faktycznego

W piśmie z dnia 27 marca 2015 r. Gmina przekazała do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (dalej: GDDKiA) dane wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r., dotyczące m.in. długości dróg gminnych w granicach administracyjnych miasta – 83 369 m, długości dróg gminnych poza granicami administracyjnymi miasta – 90 490 m, oraz dane o konstrukcji jednego obiektu mostowego, wybudowanego z betonu zbrojonego.

(dowód: akta kontroli str. 116-124)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Informacje o długości sieci dróg gminnych za 2014 r., przekazane GDDKiA na podstawie art. 20 pkt 9a ustawy o drogach publicznych, zawierały nierzetelne dane. Podane informacje były niezgodne ze stanem faktycznym. W oparciu o dane z ewidencji dróg gminnych ustalono, że na dzień 31 grudnia 2014 r. długość dróg na terenie miasta wynosiła 82 064 m, a na terenie gminy 92 290 m. Występujące różnice w długości dróg, pomiędzy danymi przekazanymi do GDDKiA, a rzeczywistymi informacjami zawartymi w ewidencji dróg gminnych, spowodowane było omyłkowym wygenerowaniem danych z zasobów archiwalnych oraz przeprowadzoną w końcu 2014 r. aktualizacją zasobów ewidencji dróg gminnych.

(dowód: akta kontroli str. 287, 296-301)

2.5. Nadzór nad zarządzaniem obiektami mostowymi i przepustami

Opis stanu
faktycznego

W Regulaminie Organizacyjnym Urzędu jedną z komórek organizacyjnych był Wydział Dróg Gminnych, do którego zadań należało m.in.: prowadzenie ewidencji dróg gminnych i drogowych obiektów mostowych, położonych w ciągach dróg gminnych (zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami), prowadzenie spraw z zakresu bieżących remontów, eksploatacji i oświetlenia dróg gminnych oraz wewnętrznych, których zarządcą jest Urząd. W Wydziale Dróg Gminnych wg stanu na koniec lat 2013 i 2014 zatrudnionych było pięciu pracowników. Na dzień 31 marca 2015 r. stan zatrudnienia został zwiększony do sześciu osób, z których jedna posiadała wykształcenie kierunkowe - budownictwo, w specjalności budowa dróg i mostów. Ponadto, dwie osoby ukończyły szkolenia m.in. z zakresu „Drogi wewnętrzne w świetle znowelizowanych przepisów ustaw o drogach publicznych oraz Prawo o ruchu drogowym” (2011 r.), „Problematyka dróg wewnętrznych i publicznych” (2013 r.), „Zasady prowadzenia ewidencji dróg oraz gromadzenia danych o drogach publicznych” (2014 r.). Żaden z pracowników Wydziału nie posiadał uprawnień budowlanych.

(dowód: akta kontroli str. 26, 257)

W dniu 3 listopada 2014 r. Urząd zawarł umowę z Biurem Badawczo-Projektowym Budownictwa Komunikacyjnego „TRANSCOMP” Sp. z o.o. na wykonanie usługi polegającej na okresowej kontroli stanu technicznego dróg gminnych, drogowych obiektów inżynierskich oraz aktualizacji komputerowej bazy danych ewidencji dróg na terenie Gminy. W ramach prac firma TRANSCOMP zobowiązała się m.in. do

wykonania okresowej pięcioletniej kontroli stanu technicznego dróg gminnych o długości 38 627 m, przeprowadzenia okresowej rocznej kontroli stanu technicznego dróg gminnych o długości 38 759 m, przeprowadzenia okresowej rocznej kontroli stanu technicznego obiektu mostowego w Borku, aktualizacji komputerowej bazy danych ewidencji dróg.

W dniu 27 listopada 2014 r. firma TRANSCOMP przekazała dokumentację z wykonanych prac, które zostały odebrane przez Urząd.

(dowód: akta kontroli str. 199-221)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna nie nakładał obowiązku prowadzenia ewidencji przepustów, stosownie do art. 10 ust. 11 ustawy o drogach publicznych. Burmistrz zobowiązał się do podjęcia działań mających na celu wprowadzenie odpowiednich zmian do Regulaminu.

(dowód: akta kontroli str. 26, 283)

2.6. Stan techniczny obiektów mostowych i przepustów

Opis stanu
faktycznego

W październiku 2013 r. została przeprowadzona roczna okresowa kontrola obiektu mostowego w miejscowości Borek, w wyniku której otrzymał on: ocenę średnią obiektu 2,92 i ocenę całego obiektu 2,0 (w skali od 0 do 5⁶). W protokole z okresowej kontroli określono zakresy prac remontowych, w tym dotyczące m.in. wykonania w trybie awaryjnym zmiany stałej organizacji ruchu poprzez ograniczenie szerokości użytkowej obiektu do 3,0 m, w trybie planowym wykonania dokumentacji technicznej na remont kapitalny (przebudowę ustroju nośnego) obiektu oraz wykonania, także w trybie planowym, remontu kapitalnego, zgodnie z opracowaną dokumentacją. Osoby przeprowadzające kontrolę posiadały uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-inżynierskiej w zakresie mostów oraz zaświadczenie z Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa ważne w 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 82, 90-96)

W listopadzie 2014 r. została przeprowadzona kolejna roczna okresowa kontrola obiektu mostowego, w miejscowości Borek, w wyniku której otrzymał: ocenę średnią obiektu 2,75 i ocenę całego obiektu 2,0. W protokole z okresowej kontroli określono zakresy prac remontowych, w tym dotyczące m.in. wykonania w trybie planowym bieżącego utrzymania nawierzchni jezdni i poboczy, a także powtórzono zalecenia z 2013 r. dotyczące opracowania dokumentacji technicznej i wykonania remontu kapitalnego obiektu. Osoby przeprowadzające kontrolę posiadały uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-inżynierskiej w zakresie mostów oraz zaświadczenie z Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa ważne w 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 101, 109-115)

We wrześniu 2011 r. została przeprowadzona kontrola okresowa (wymagana co najmniej raz na 5 lat) obiektu mostowego w miejscowości Borek, w wyniku której obiekt otrzymał: ocenę średnią obiektu 2,83 i ocenę całego obiektu 2,83. Osoby przeprowadzające kontrolę posiadały uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-inżynierskiej w zakresie mostów oraz zaświadczenie z Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa ważne w 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 148-174)

⁶ Skala ocen stanu technicznego drogowych obiektów inżynierskich: 5 – odpowiedni, 4 – zadowolający, 3 – niepokojący, 2 – niedostateczny, 1 – przedawaryjny, 0 - awaryjny

Na podstawie „Protokołów kontroli stanu technicznego odcinka drogi”⁷ z lat 2012-2014 r., dla dziewięciu odcinków dróg gminnych, w ciągu których zlokalizowane były przepusty stwierdzono, że średnia ocena wynikowa dla drogi (część techniczna) wyniosła 3,54 pkt, a średnia wynikowa dla drogi (część użytkowa) 4,04 pkt. Osoba przeprowadzająca kontrolę posiadała uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-inżynierskiej w zakresie dróg i lotniskowych dróg startowych oraz manipulacyjnych, a także zaświadczenie z Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa ważne w 2012, 2013 i 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 319-322, 454-480)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie wykonywanie zadań przez Urząd w zbadanym zakresie.

3. Działania prewencyjne w zakresie przeprowadzania okresowych kontroli obiektów mostowych i przepustów

3.1. Kontrole (przeгляdy) obiektów mostowych i przepustów

Opis stanu faktycznego

Stosownie do art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Prawo budowlane, obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli okresowej. Co najmniej raz w roku sprawdzeniem stanu technicznego należy objąć elementy budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu. Ponadto raz na 5 lat, kontrola okresowa powinna obejmować sprawdzenie stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia. Art. 20 pkt 10 ustawy o drogach publicznych nakłada na zarządcę drogi obowiązek przeprowadzenia okresowych kontroli stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym weryfikację cech i wskazanie usterek, które wymagają prac konserwacyjnych lub naprawczych ze względu na bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Obiekt mostowy w Borku poddawany był corocznej kontroli okresowej (w latach 2012, 2013 i 2014) oraz wymaganej kontroli okresowej przeprowadzonej co najmniej raz na 5 lat (w 2011 r.).

W latach 2010-2015 (I kwartał) dla 18 przepustów zlokalizowanych w ciągach dróg gminnych przeprowadzono (w 2014 r.), w ramach kontroli dróg, sześć kontroli okresowych. W latach 2012-2014 przeprowadzono 14 kontroli okresowych przepustów, wymaganych co najmniej raz na 5 lat.

(dowód: akta kontroli str. 259-260)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W okresie objętym kontrolą Urząd nie przeprowadzał wszystkich kontroli okresowych stanu technicznego przepustów, wymaganych przepisami ustawy Prawo budowlane. W latach 2010-2015 (I kwartał) dla dziewięciu przepustów znajdujących się w ciągu dróg wewnętrznych zarządzanych przez Burmistrza nie przeprowadzono żadnych kontroli okresowych rocznych i pięcioletnich, wymaganych na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Prawo budowlane. Dla trzech obiektów mostowych znajdujących się w zarządzanym przez Burmistrza Parku Zdrojowym nie przeprowadzano corocznie kontroli okresowych i nie założono dla nich ksiąg obiektów mostowych, wymaganych na podstawie art. 64 ust. 1 ustawy Prawo budowlane.

⁷ Kontrola okresowa przeprowadzana, co najmniej raz na 5 lat na podstawie art. 62, ust. 1, pkt 2 ustawy Prawo budowlane.

Burmistrz zobowiązał się do przeprowadzenia wymaganych kontroli okresowych oraz założenia brakujących ksiąg obiektów mostowych.

(dowód: akta kontroli str. 286, 380-381)

3.2. Potrzeby remontowe w zakresie remontów obiektów mostowych i przepustów

Opis stanu faktycznego

Potrzeby remontowe obiektów inżynierskich zostały przedstawione w pkt 1.3. „Realizacja finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony drogowych obiektów inżynierskich” wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 126, 190)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Urzędu w zbadanym zakresie.

4. Utrzymanie w należyłym stanie technicznym obiektów mostowych, przepustów oraz urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń towarzyszących tym obiektom

4.1. Stan techniczny obiektów mostowych na podstawie wyników oględzin

Opis stanu faktycznego

Przeprowadzone oględziny obiektów mostowych z udziałem specjalisty wykazały, że:

Obiekt mostowy w miejscowości Borek JNI 31000472.

Stan techniczny ustroju nośnego (pomost i dźwigary) jest niedostateczny. Najistotniejszym uszkodzeniem są pęknięcia i rysy pionowe o rozwarości 1-2 mm w prefabrykowanej belce ustroju nośnego w drugim przęśle pod lewym pasem ruchu, a także trwałe przemieszczenie pionowe środkowej części tejże belki, co skutkuje obniżaniem nośności lewego pasa ruchu na moście. Poza tym, w stosunkowo wiotkich belkach prefabrykatów stanowiących dźwigary główne występują ubytki betonu oraz korozja odsłoniętego zbrojenia. Zarządca obiektu wprowadził (zgodnie z zaleceniami z przeprowadzonej w latach 2013 i 2014 obowiązkowej kontroli rocznej) ograniczenia w ruchu publicznym poprzez wyłączenie z ruchu lewego pasa jezdni, ograniczenie dopuszczalnej prędkości ruchu oraz ograniczenie dopuszczalnej masy całkowitej pojazdów na drodze dojazdowej do obiektu do 3,5 tony.

(dowód: akta kontroli str. 247-251)

Kładka w ciągu Alei Przyjaciół Konstancina przez rzekę Małą.

Stan techniczny kładki jest zadowalający. W obiekcie nie występują uszkodzenia zagrażające bezpieczeństwu ruchu publicznego, jak i zagrażające awarią/katastrofą obiektu. Drobne ubytki i korozja betonu widoczne na górnej i bocznej powierzchni skrzydeł przyczółków (szczególnie przyczółka prawobrzeżnego) są spowodowane wadliwie działającym odwodnieniem powierzchniowym nawierzchni kładki i w efekcie nieusunięte mogą mieć wpływ na obniżenie trwałości obiektu. Aktualnie kładka jest w pełni przydatna do użytkowania bez ograniczeń.

(dowód: akta kontroli str. 243-246)

Kładka znajdująca się w ciągu pieszo-rowerowym przez rzekę Jeziorkę w Parku Źródłowym na przedłużeniu ul. Sienkiewicza.

Stan techniczny kładki jest mocno zróżnicowany. Elementy wyposażenia znajdują się w stanie zadowalającym. Płyta ustroju nośnego i przyczółki znajdują się w stanie technicznym dostatecznym. Zakres występujących uszkodzeń – osady i wykwyty,

ubytki i zarysowania betonu, korozja lokalnie odsłoniętego zbrojenia – w chwili obecnej nie mają jeszcze wpływu na nośność i bezpieczeństwo konstrukcji, a jedynie na trwałość obiektu. Z kolei stan techniczny filarów ocenia się jako przedawaryjny. Zaawansowana degradacja betonu korpusu filarów, szczególnie filara prawobrzeżnego w strefie połączenia z ławą fundamentową (obszerne ubytki i korozja betonu) ma bezpośredni wpływ na istotne obniżenie nośności obiektu, a tym samym i jego przydatności do użytkowania. Oba filary kładki wymagają bardzo pilnej naprawy. Odsuwanie decyzji o przystąpieniu do remontu filarów może doprowadzić do katastrofy obiektu.

(dowód: akta kontroli str. 243-246)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Ogłędziny potwierdziły niedostateczny stan techniczny części obiektów oraz konieczność wykonania prac remontowych i utrzymaniowych.

W złożonych wyjaśnieniach Burmistrz stwierdził, że Urząd nie sprawuje funkcji zarządcy obiektu mostowego znajdującego się w ciągu pieszo-rowerowym przez rzekę Jeziorkę w Parku Zdrojowym, na przedłużeniu ul. Sienkiewicza. Również Starosta Powiatowy w Piasecznie (jak wyjaśnił) nie sprawuje funkcji zarządcy tego obiektu. Z uwagi na potrzebę pilnego przeprowadzenia remontu tego obiektu i grożącym bezpośrednio niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia ludzkiego albo powstania znacznej szkody w mieniu, Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸ dokonała zawiadomienia o tym fakcie Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Piasecznie.

(dowód: akta kontroli str. 145,269-279, 387)

4.2. Dostosowanie organizacji ruchu na obiekcie mostowym do jego stanu technicznego

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z zaleceniami wynikającymi z rocznej kontroli okresowej przeprowadzonej w październiku 2013 r., Urząd w dniu 9 stycznia 2014 zawarł umowę z firmą PLANETA Sp. z o.o. na wykonanie m.in. projektów czasowej organizacji ruchu wraz z opiniami i zatwierdzeniami zakładającymi wyłączenie z użytkowania połowy szerokości jezdni na obiekcie mostowym JN1 31000472.

(dowód: akta kontroli str. 230-235)

Projekt czasowej organizacji ruchu został opracowany w styczniu 2014 r., a następnie uzyskał zatwierdzenie Starosty Piaseczyńskiego. Na obiekcie mostowym wprowadzono czasową organizację ruchu.

(dowód: akta kontroli str. 236-240)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

4.3. Wpływ stanu technicznego obiektu mostowego na warunki eksploatacji drogi

Opis stanu
faktycznego

Nie stwierdzono, aby wprowadzona w 2014 r., na obiekcie mostowym w miejscowości Borek, czasowa organizacja ruchu, obniżająca parametry drogi, wpływała znacząco na warunki jej eksploatacji.

(dowód: akta kontroli str. 292)

⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm., dalej: ostawa o NIK.

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Urzędu w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na konieczność przestrzegania przez Urząd obowiązujących przepisów prawa, m.in. w zakresie:

1. przeprowadzania corocznych kontroli okresowych, w ramach kontroli dróg, wymaganych na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo budowlane dla:
 - przepustów zlokalizowanych w ciągu dróg gminnych,
 - przepustów zlokalizowanych w ciągach dróg wewnętrznych zarządzanych przez Burmistrza,
 - obiektów mostowych znajdujących się w Parku Zdrojowym.
2. przeprowadzania kontroli okresowych w ramach kontroli dróg, wymaganych, co najmniej raz na 5 lat na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane dla:
 - przepustów zlokalizowanych w ciągu dróg gminnych,
 - przepustów zlokalizowanych w ciągach dróg wewnętrznych zarządzanych przez Burmistrza.

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy NIK, wnosi o:

1. Opracowanie planu rozwoju sieci dróg oraz projektu planu finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich.
2. Utworzenie ewidencji przepustów zgodnie z przepisami art. 10 ust. 11 ustawy o drogach publicznych.
3. Założenie ksiąg obiektów mostowych zlokalizowanych w Parku Zdrojowym.
4. Przekazanie GDDKiA informacji o sieci dróg publicznych, zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji dróg.
5. Ujęcie w księgach rachunkowych Urzędu obiektów mostowych jako środków trwałych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 21 lipca 2015 r.

Kontroler
/ - / Ryszard Ostaszewski
Doradca techniczny

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Infrastruktury

Dyrektor
/ - / Tomasz Emiljan